

ROMANIA

BIROU PARLAMENTAR

DEPUTAT IOAN DÎRZU

CIRCUMSCRIPȚIA ELECTORALĂ NR.1, JUDEȚUL ALBA

ROMANIA

A/PSD/395/25.09.2014

Întrebare

PARLAMENTUL
ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

Nr. 1565A/26.09.2017

Adresată: Liviu Marian Pop, ministrul Educației Naționale

De către: Deputat Ioan Dîrzu

Deputat ales în circumscripția electorală nr.1 ALBA

Obiectul întrebării: Libertatea individuală a elevilor din România

Stimate domnule ministru,

Libertatea individuală a persoanei are o valoare constituțională consacrată în art. 23 din Constituția României și vizează libertatea fizică a persoanei, dreptul său de a se putea mișca liber, de a avea o conduită dorită și, totodată, de a **nu fi lipsită de libertate decât în cazurile și condițiile prevăzute de lege**. Conform aceluiași articol și în acord cu jurisprudența Curții Constituționale a României (D.C.C. nr 21/2005 și D.C.C. 60/1994), în România, o persoană nu poate fi lipsită de libertate decât dacă cazurile și procedurile prin care libertatea individului este grevată sunt prevăzute de lege.

În România, există un număr alarmant de unități de învățământ preuniversitar care nu permit ieșirea elevilor din unitate pe perioada cursurilor. Motivarea directorilor de unități de învățământ care dispun o astfel de măsură este legată de protecția elevilor minori în fața unor riscuri care pot duce la vătămarea corporală și care produs un atentat la siguranța minorului. Chiar dacă motivele sunt temeinice, ele nu sunt și legale deoarece "închiderea școlii" este, în fapt și în drept, o măsură de lipsire de libertate în mod ilegal a persoanei.

Vă rog să analizați oportunitatea abrogării literei k ale art. 15 din Ordinul ministrului nr. 4742/10.08.2016 pentru aprobarea Statului Elevului, pentru că instituționalizează săvârșirea infracțiunii de lipsire de libertate, prevăzută la art. 205 Cod penal: "*Lipsirea de libertate în mod ilegal (1) Lipsirea de libertate a unei persoane în mod ilegal se pedepsește cu închisoarea de la unu la 7 ani. (2) Se consideră lipsire de libertate și răpirea unei persoane aflate în imposibilitatea de a-și exprima voința ori de a se apăra. (3) Dacă fapta este săvârșită: a) de către o persoană înarmată; b) asupra unui minor; c) punând în pericol sănătatea sau viața victimei, pedeapsa este închisoarea cuprinsă între 3 și 10 ani. (4) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și*

ROMANIA

BIROU PARLAMENTAR

DEPUTAT IOAN DIRZU

CIRCUMSCRIPTIA ELECTORALA NR.1, JUDEȚUL ALBA

ROMANIA

interzicerea exercitării unor drepturi.(5) Tentativa la infracțiunile prevăzute în alin. (1)-(3) se pedepsește.”

Apreciez că interzicerea ”părăsirii perimetrului unității de învățământ” se traduce cu lipsirea de libertate de a ieși din perimetrul unității de învățământ. Această lipsire/ interzicere de libertate este legală doar în condițiile legii, iar legea actuală prevede strict cazurile în care se efectuează lipsirea de libertate. O persoană poate fi lipsită de libertate, în mod legal, în următoarele cazuri prevăzute de lege:

- în condițiile art. 202 Cod de procedură penală: ”*Art. 202 Scopul, condițiile generale de aplicare și categoriile măsurilor preventive. (1) Măsurile preventive pot fi dispuse dacă există probe sau indicii temeinice din care rezultă suspiciunea rezonabilă că o persoană a săvârșit o infracțiune și dacă sunt necesare în scopul asigurării bunei desfășurări a procesului penal, al împiedicării sustragerii suspectului ori a inculpatului de la urmărirea penală sau de la judecată ori al prevenirii săvârșirii unei alte infracțiuni. (2) Nicio măsură preventivă nu poate fi dispusă, confirmată, prelungită sau menținută dacă există o cauză care împiedică punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale. (3) Orice măsură preventivă trebuie să fie proporțională cu gravitatea acuzației aduse persoanei față de care este luată și necesară pentru realizarea scopului urmărit prin dispunerea acesteia. (4) Măsurile preventive sunt: a) reținerea; b) controlul judiciar; c) controlul judiciar pe cauțiune; d) arestul la domiciliu; e) arestarea preventivă.”*
- în urma unei condamnări cu pedeapsă privativă de libertate, prevăzute în Codul de procedură penală.

Constată că, calitatea de elev, indiferent de vârstă, nu coincide cu cazurile pentru care lipsirea de libertate se poate face în mod legal. De aceea, susțin că actuala prevedere instituționalizează o formă ilegală de lipsire de libertate și de aceea trebuie eliminată dintr-un ordin de ministru, ordin ce nu poate substitui cadrul legal oferit de legea penală și care nici nu organizează și reglementează instrucția penală.

Referitor la argumentul legat de calitatea de minor al elevului, în scopul ocrotirii sale acesta nu se justifică, deoarece lipsirea de libertate nu este condiționată de existența capacității depline de exercițiu a persoanei, ci strict de cazurile prevăzute expres de legea penală. Cel mult, lipsirea de libertate pe parcursul cursurilor a elevului minor fără capacitate de exercițiu se poate face dacă (1) norma va fi reglementată prin lege și (2) clauza va fi stipulată în contractul educațional semnat între școală și părinte/ tutore legal. Pentru elevii minori cu capacitate de exercițiu restrânsă, măsura nu se justifică sub nicio formă deoarece

ROMANIA

BIROU PARLAMENTAR

DEPUTAT IOAN DÎRZU

CIRCUMSCRIȚIA ELECTORALĂ NR.1, JUDEȚUL ALBA

ROMANIA

aceștia dețin capacitatea de a își exercita drepturile civile și de a își angaja obligații corelative.

Ținând cont de situația de fapt și de drept descrisă, vă rog să-mi răspundeți în scris la următoarele întrebări:

1. Câte unități de învățământ preuniversitar din România nu permit, în prezent, ieșirea elevilor din unitate pe perioada desfășurării cursurilor?

2. Ce măsuri veți dispune împotriva practicilor de lipsire de libertate în mod ilegal a elevilor?

3. Care este poziția Ministerului Educației Naționale referitoare la ilegalitatea art. 15, lit. k din Ordinul ministrului nr. 4742/10.08.2016 pentru aprobarea Statului Elevului, ordin emis de guvernul tehnocrat în 2016?

4. Ce alte metode de garantare a siguranței în școli pentru elevii minori, fără capacitate de exercițiu, doriți să implementați, altele decât închiderea unității de învățământ și lipsirea de libertate în mod ilegal a elevilor?

5. Considerați oportună intervenția Parlamentului României, pe cale legislativă, de a reglementa noi măsuri privind siguranța în școală?

Cu deosebită considerație,

Deputat

Ioan Dîrzu